

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Calea Motilor 4.
Fiókkiadóhivatal és könyvosztály: Pata Unirii 9.
szám. — Telefonszám: 109. — Levélcím: Cluj, postafiók 80.

MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
ALAPITOTTA: BARTHA MIKLÓS

Előfizetési árak: havonta 70, negyedévre 210, félévre 410, évente 840 lej. — Magyarországra: negyedévre 10, félévre 20, évente 40 pengő. A többi külföldi államokba csak a portókülönbözettel több.

LVII. ÉVFOLYAM, 290. SZÁM.

KEDD

1936 DECEMBER 15.

Kínában Japán-ellenes bolsevista forradalom tört ki

A forradalmárok elfogták Csang-Kai-Csek marsallt, a központi kínai kormány elnökét. — Azonnali háborút kívánnak Japán ellen. — Moszkva cáfolja a forradalommal való kapcsolatait

Békeegyezményt irtak alá Buenos-Airesben a pánerikamerikai értekezlet résztvevői

Az angol alkotmányválság ideje alatt beállott egyfajta viszonylagos külpolitikai csend után a nemzetközi politikának újra szenzációja van. A világhatalmi konstellációk egyik legkényesebb pontján, a Szélső-keleten borult fel ezúttal újra a helyzet. Kínában japán-ellenes forradalom tört ki, melynek hátterét még nem lehet világosan látni, amely azonban a kivételes ravaszsággal előkészített szélsőkeleti forrongásoknak minden jellemző vonását magán viseli és így az előreláthatatlan kockázatok és, melyek következményeként beállhatnak. A forradalom mögött külsőleg a japán térfoglalás által megszabtott kínai nemzet érzés áll, de a valóságban külföldi kéz mozgítja minden valószínűség szerint az eseményeket. Ezen a téren logikus következtetésekkel nem is igen lehet megfelelő magyarázatokhoz jutni. Minthogy a forradalomnak kommunista jellege van, legközvetlenebb magyarázata az, hogy orosz bolsevista propagandát áll mögötte, talán válaszképpen is szolgál a japán-német kommunistaellenes megegyezésre. Ez a magyarázat látszik első pillanatra a legvalószínűbbnek. De a szélsőkeleti politika utasítóinak ismerői között felmerül egy másik magyarázat lehetősége is: hogy a Japán-ellenes forradalom mögött esetleg japán érdekkörök állanak, amelyek így kézenfekvő okot találhatnak arra, hogy az eddiginél is erősebb módon folytatassák kínai közbelépésüket. Ennek a magyarázatnak ellentmond, hogy tokiói jelentések szerint Arita japán külügyminiszternek a kínai események állásába fognak kerülni és hogy ingadozik körül a Hirota-kormány is. Anglia és az Egyesült Államok szélsőkeleti nagy érdekeik miatt érthetően feszült érdeklődéssel kísérik szintén az eseményeket. A kínai forradalom így távoli következményekben beleszövődik a nagy európai ellentétek szövődékébe is, melyet előreláthatólag még kibogozhatatlanabbá fog tenni.

A forradalom úgy kezdődött, hogy Csang Hszu Liang tábornok, aki Shensi tartományban az ura Sianfu városban letartóztatta a nankingi központi kormány vezetőjét és Közép-kína legismertebb vezérének, Csang Kai-Csek marsallt, kíséretével együtt. A marsall kíséretében volt a nankingi kormány belügyminisztere és öt tábornoka is. Csang Hszu Liang ezután maga alakított kormányt, mely programja élére az ellenségeskedés azonnali megkezdését tűzte a Kína északi részében elhelyezkedett Japán ellen. Követeli ezenkívül Csang Hszu Liang, hogy térjenek vissza a dél-kínai reformátor, Szun-Yat-Szen-nek kommunizmus felé hajló politikájához. Követeli Mandzsúria visszaszerzését és azt is, hogy véd. és dicsőítést kössenek Szovjetországgal. A helyzet megértéséhez tudni kell, hogy a nankingi központi kormány, Csang-Kai-Csek marsallal az élén, eddig szintén ellenszolgált Japán kínai térfoglalásának, de igyekezett kikerülni a Tokióval való szakítást, jól tudva, hogy saját erejével a japán csapatoknak nem állhat ellen és külföldről nem igen remélhet segítséget. Másrészt viszont szüntelen harcban állott a Kína kü-

lönböző részein működő kommunista hadseregekkel is. A jelenlegi forradalom vezetője, Csang Hszu Liang ennek a kormánynak volt egyik vezető tábornoka. Hogy azonban a helyzet mennyire a feje tetejére van állítva és hogy milyen nehéz a kínai eseményekben világosan látni, azt mi sem bizonyítja inkább, mint a következők:

Csang Hszu Liang tábornok, a jelenlegi kommunista forradalom vezetője annak a Csang-Cso-Lin mandzsui diktátornak a fia, aki hosszú ideig nagy szerepet játszott a kínai eseményekben s akit a reakció főképviselejeként tekintettek. Csang-Cso-Lin egy ideig a japánokkal együtt dolgozott, később azonban, mikor utazás közben vonatát a levegőbe röpítették, ezzel a merénnyel ja-

pánokat vádoltak meg. Japán mindenesetre végleg elhelyezkedett ezután Csang-Cso-Lin örökébe. A letartóztatott Csang-Kai-Csek marsall viszont a kommunista-barát Szun-Yat-Szen dr.-nak a veje és volt vezető tábornoka, aki annak idején a szovjetországi kikiűltekkel együtt vitt sikeres harcot a konzervatív Észak-Kína ellen. Később összekülönbözött a szovjetországgal és megalkotta a nankingi központi kormányt, melyet az utóbbi években a kínai összevisszaság legszilárdabb vezető szervének lehetett tekinteni. Csang-Kai-Csek ezután kettős küzdelmet folytatott a japán beavatkozás és a bolsevista támogatást élvező kínai kommunista hadseregek ellen. A helyzet zavarosságát még fokozza, hogy a most tör-

Nem végezték ki az elfogott tábornagyot

LONDON, december 14. A kínai kormánycsapatok egy része Csang-Cso-Lin volt mandzsui diktátor fiának, Csang-Su-Liangnak vezetésével fellázadt. A lázadást a Huang-Sen-Si-j pályaudvaron letartóztatták Csang-Kai-Csek tábornagyot és kíséretét. Azt a hírt, hogy a tábornagyot kivégezték volna, erősítették meg. A zendülők Siang-Fu-ban kormányt alakítottak. A nyilvánosságra hozott hivatalos közleményben a lázadók kormánya bejelenti a japán csapatokkal szembeni ellenségeskedés haladéktalan megkezdését. Csang-Su-Liang bejelentette egyúttal, hogy az új kormány hű marad Sun-Yat-Szen politikájához és a kínai kommunista

pártra támaszkodik. Ugyanakkor Csang-Su-Liang kormányelnök táviratilag utasította a nankingi kormányt, hogy teljes erővel támadja meg az Észak-Kínában állomásozó japán csapatokat.

A nankingi kormány erős katonai alakulatokat küldött a zendülők szétverésére. Sanghaiban azonban úgy ítélik meg a helyzetet, hogy a nankingi katonaság nem megbízható és tartani lehet ettől, hogy a zendülőkhez pártol. Huangból a nankingi kormány 20 bombavető repülőgépe már utban van a lázadás főszékhelyén, Siang-Fu felé.

LONDON, december 14. Tokióban a kínai lázadás híre nagy riadalmat keltett. A

tételekben nem egészen világos Csang-Kai-Csek szerepe sem. Egy, még meg nem erősített Reuter-távirat szerint ugyanis a nankingi kormány, melynek élére most Kung pénzügyminiszter került, közleményt adott ki, mely Csang-Kai-Csek marsallt is hazatérőnek nyilvánítja és megvonja tőle a kommunistaellenes csapatok legfőbb parancsnokságát. A hír, ha megerősítik, annyit jelent, hogy Csang-Kai-Csek marsall összejátszott volna Csang Hszu Liang tábornokkal, aki őt letartóztatta. Ez a fordulat azonban túlságosan kínai ahhoz, hogy egyetlen távirati jelentésre elfogadjuk.

Külpolitikai körökben most feszült érdeklődéssel fordulnak Tokió felé. Mi lesz Japán válasza a kínai eseményekre? Tokiói jelentések szerint Csang Hszu Liang forradalma ott nagy izgalmat kelt és különösen a katonai körök erőlyes közbelépést kívánnak. A lapok Arita külügyminiszter lemondásáról beszélnek és azt hiszik, hogy a kínai eseményekkel kapcsolatban az egész Hirota-kormány helyzete megrendült. Helyébe valószínűleg erősebb, katonai jellegű kormány jön, mely a kínai eseményekkel szemben nagy eréllyel fog fellépni. Tokióban Szovjetországot vádolják a kínai forradalom előidézésével. A hivatalos moszkvai távirati gyűjtemény viszont tiltakozik az ellen, hogy a szovjetországi kormánynak bármilyen része is volna az eseményekben. A Nankingban székelő kínai központi kormány csapatokat indított Csang Hszu Liang ellen, beavatottak azonban ezeket a csapatokat is megbízhatatlannak tartják és félnék, hogy szintén át fognak pártolni a forradalmárokhöz. Az ellenfelek között pár nap alatt valószínűleg döntő összecsapásra kerül a sor.

lapok egyértelműen azt írják, hogy a szovjetországi diplomácia borította fel ismét a távolkeleti békét a japánellenes lázadás tulajdonképpen válasza a bolsevistaellenes német-japán megegyezésre. Arita külügyminisztert az események valószínűleg megbuktatják s a Hirota-kormány helyzete megrendült.

RÓMA, december 14. Az olasz sajtóban is izgatott hangok hallatszanak a küszöbön álló japán-kínai háború kapcsán. Mint a Menagero írja, Moszkva keze, pénze és hadianyaga szervezte meg a kínai katonai lázadást és a szovjetrecept Spanyolországtól Kínáig mindenütt ugyanaz. A cél is egy: felborítani a világbékét.

Ostromállapot a kínai városokban

SANGHAI, december 14. Shensi tartományban megkezdődtek az ellenségeskedések a Csang Su Liang által vezetett zendülők és a kormánycsapatok között Csang Su Liang embereinek száma alig éri el a százezret. A nankingi központi kormány sietve újabb csapatokat küld Shensi tartományba, hogy még idejében elfojthassa a felkelést. A vidék vasúti forgalma különben teljesen megbénult.

A nankingi központi kormány hadügyminisztere, Hoy Ing Shin, átvette a zendülők elleni hadműveletek legfőbb irányítását. Nankingban, valamint a fontosabb kínai városokban ki-hirdették a hadiállapotot. A központi kormány kiáltványt tett közzé, amelyben nyugalomra hívja fel a lakosságot. A kiáltvány hazaárulónak bélyegzi Csang Su Liangot és közli, hogy letették őt a kommunistaellenes csapatok legfőbb parancsnokságától.

Csang Su Liang erős csapatokat összpontosított a Shensi és Honan tartományok határára levő Tungkwan stratégiai pontjaira.

TOKIO, december 14. A japán kormány izgalommal fogadta a Csang Su Liang felkeléséről érkező híreket. Politikai körökben azt hiszik, hogy a tokiói kormány a figyelés

álláspontjára szorítkozik a kínai eseményekkel szemben. Tegnap két minisztertanács is volt Tokióban. Mindkét ülésen az új helyzettel foglalkoztak.

MOSZKVA, december 14. A Tass-ügynökség cáfolja a „Nisi Nisi Simbuk” című japán lapnak és a Domei-ügynökségnek azt az állítását, hogy Csang Su Liang zendülő vezér Moszkva segítségével alakított kormányt és ez a kormány védelmi és támadó szövetséget kötött a moszkvai kormánnyal.

BERLIN, december 14. A német DNB ügynökség nankingi jelentés alapján fentartja a hírt, hogy nankingi japán körök már hat hónappal ezelőtt tudták a Csang Su Liang tábornok és a moszkvai kormány között megindult tárgyalásokról. A DNB hozzáfűzi jelentéséhez, hogy ezeket a tárgyalásokat a kínai kommunisták fiatal vezetői közvetítették.

BERLIN, december 14. Tegnap közzétették a német emlékiratot, melyben a berlini kormány a spanyolországi béke megteremtésére vonatkozó angol-francia indítványokra válaszol. Az emlékirat többek között ezeket a pontokat tartalmazza: 1. a német kormány kész támogatni minden elfogadható intézkedést, mely Spanyolországban a rend és a béke helyreállítását célozza és el akarja hártani a háború áterjedésének veszélyét Eu-

rópa többi részeire; 2. a német kormány hajlandó résztvenni mindazokban a tárgyalásokban is, amelyek a benemavakozás hatékony ellenőrzését akarják megteremteni, de ugyanakkor azt hiszi, hogy bármilyen közvetett vagy közvetlen beavatkozás megtétele olyan egységes kérdés kell legyen, amelynek elemei szorosan összefüggnek; 3. a nem érdekelt hatalmak együttes közvetítésének gondolata magában minden rokonszenvet megérdemel, a német kormány azonban a nemzetiek kormányán kívül nem lát Spanyolországban olyan tényezőt, amely a spanyol nép képviselőitől igényével léphetne föl. Ennek ellenére szívesörömmel közreműködik a más kormányok által megített bármilyen gyakorlati és konkrét közvetítő javaslat tanulmányozásában és alkalmazásában.

(Folytatása a 8. oldalon)

Időjárás:

A ködös, borús időjárás tovább tart. Néhol szitáló eső és gyöngye hó. A hőmérséklet lényegesen nem változik.

NEHÉZ IDŐKBEN

Összeült az unitáriusok parlamentje

A jelentés a sérelmek egész sorozatát adta tudtul a megjelenteknek

CLUJ, december 14.

Az unitáriusok legfelsőbb törvényhozó-testülete, az Egyházi Főtanács vasárnap kezdte meg szokásos évi ülését. A kisebb-ségi egyházaknak jelenlegi rendkívül súlyos helyzetében a szokottnál is nagyobb gondok jegyében indul az unitáriusok parlamentje, melynek ülései azért is nagyjelentőségűek, mivel az Egyházi Főtanács a legfőbb kormányzó testülete és legmagasabb törvény-

A szombati jelentések

Szombaton reggel az unitárius püspökség diszturmében a lelkeszkör tartotta nagygyűlést. A délutáni tanácskozásokat a Tanítók Egyesületének érkekezlete nyitotta meg. Utána az Unitárius Irodalmi Társaság gyűlésezett. S. Nagy László, az Unitárius Irodalmi Társaság főtitkára tett jelentést a Társaság évi működéséről. Jelentése végén pedig elfoglaltságára való hivatkozással lemondott megbízatásáról. A Társaság helyébe Szentmártony Kálmán unitárius kollégiumi igazgatót választotta meg. S. Nagy Lászlót pedig örökös tiszteletbeli főtitkársággal jutalmazta.

Délután 6 órakor a Dávid Ferenc Egyetemi rendes közgyűlése zajlott le. A közgyűlést szépen összeállított kulturális program előzte meg, mely után Bencédi Pál felolvasta titkári jelentését, melyben ismertette a Dávid Ferenc Egyetemen működését. A titkári jelentés után heves vita keletkezett az elnöki szék betöltése körül, melynek folyamán az egyetemes Dávid Ferenc Egyetemen elnöke, dr. Ábrudbányai Ede országgyűlési képviselő lemondott. Lemondását a közgyűlés elfogadta és új elnök választását később meghatározandó időpontra tűzte ki.

Az Egyházi Főtanács ülése

Tegnap délelőtt kezdődött meg az Unitárius Egyházi Főtanácsnak, az unitáriusok parlamentjének gyűlése. Az Egyházi Főtanács elnökségének tagjai a következők: dr. Ferenczy Géza főgondnok-elnök, dr. Boros György püspök, dr. Mikó Lőrinc egyházi főtitkár, Guidó Béla egyházi közügyigazgató és Bencédi Pál főtanácsai jegyzőkönyvvezető. Az 52 pontból álló tárgysorozat első száma dr. Ferenczy Géza elnöki megnyitója volt, mely teljes részletekben tárta fel az egyháznak a legutolsó főtanácsai ülés óta is súlyosbodott és megnehezült helyzetét. Jelentése első részében az elnök a székelyföldi unitárius közösségekben folyó térítésekkel foglalkozott. Az egyház vezetősége többször keresett egy személyes közbenjárásal, mint memorandumok útján orvoslást a kultuszminiszternél. A miniszter válasza minden esetben késett és annak megállapítására szorítkozott, hogy az unitáriusoktól idegen felekezeti lelkészek gondozása alá vett hívek nem unitáriusok, hanem görögkeleti románok voltak. Mikor Lapedatu kultuszminisztert lamandi miniszter váltotta fel, az egyház vezetősége újólag közbenjárta a miniszternél, kitől helyszíni szemle megtartását sürgette. Felpanaszolja a jelentés azt, hogy a lelkészek az egyházi érkekezletek és egyesületekben szerepléseik körül majdnem állandóan akadályoztatnak, bár a miniszter ismételt kijelentette, hogy mindezen érkekezletek és egyesületek szabadon működhetnek, amennyiben nem folytatnak politikai ténykedéseket.

Államsegély-sérelmek

Az egyház és az állam viszonyának leg-sérelmesebb pontja az államsegély kérdése. Így például az 1936/37-es költségvetésbe nem vették fel a központi hivatalnokok fizetéskülönböztetét, az új központi hivatalnokok államsegélyét, a Dumbraveni-Medias-i lelkészek és több segédlelkész államsegélyét, az 1936/37. költségvetésben a lelkészek és teológiai tanárok korpóllékait leszállították a lelkészek általános államsegélyével egyetemben.

A kongrua végösszege családi pótlékkal 3.464.160 lej volt, melyből helyi jövedelem címén visszatartottak 892.800 lejt, tehát maradt 2.571.360 lej. A folyó költségvetési évben az államsegély összege 1.798.200 lejt tesz ki, tehát megállapítható, hogy helyi levonások nélkül is mintegy 30 százalékos csökkenés állott be. Az államsegély körüli sérelmekre a miniszter újlag orvoslást ígért. A sérelmeket feltáró memorandumot az egyház vezetősége a kultuszminiszternek

hozó fóruma a transzylvániai unitárius egyháznak.

Mint minden esztendőben, úgy most is a Főtanács pár napig tartó üléseit az unitárius egyház minden egyházi és kulturális szervezetének évi nagygyűlései előzik meg s e napokon nemcsak érkekezleteket, hanem kulturális ünnepélyeket is rendeznek ezek az alakulatok.

külül a pénzügy- és külügyminiszterekhez is eljuttatta.

Iskolasérelmek

Az állammal való vonatkozásban lévő iskolai ügyek rosszabbodtak. Az unitárius iskolák nagy küzdelmet folytatnak intézeteiknek tankönyvekkel és egyéb felszerelési tárgyakkal való ellátásáért. Számos felekezeti elemi iskolát a hatóságok megszüntettek, mert a tanulók létszáma nem érte el a

huszat. Az elemi iskolák növendékeinek létszámapadása valójában a névelmezés miatt állott be. Számos községben román eredetű oimén a növendékeket állami iskolákba küldték.

Az iskolák számára az államsegélyt ismételt és számos esetben kérte az egyház vezetősége egy személyes közbenjárásal, mint memorandumok útján. Ugyancsak kérte az unitárius egyház, hogy azok az állami tanítók, akik egyházi énekvezérek tisztségét is töltik be, e munkájuknak elvégzésében ne akadályoztassanak a hatóságok részéről. Jogorvoslást kért az egyház vezetősége az állami iskolák magyar lagozatainak sorozatos megszüntetése tárgyában is.

Agrársérelmek

Az állammal vonatkozásban álló gazdasági és pénzügyek terén az egyház vezetősége mindent elkövetett, hogy a kisajátított Bun-i 250 hold erdőbirtokot visszaszerezze, illetőleg annak jogos ellenértékét megkapja.

Egyéb jelentések

Az egyház belső ügyeire térve a jelentés a Tanítók Egyesülete alapszabályainak ki-egészítéséről, annak kebelében a fegyelmi tanács felállításáról, a magyar keresztény testvér-egyházakkal való összeműködésről emlékezik meg. Határozatba ment az Unitárius Kátenák román és német nyelven való kiadása is.

A nyugdíjúk és egyéb gazdasági ügyek után a jelentés beszámolt arról, hogy az Egy-

házi Képviselő Tanács az elmúlt esztendőben 10 rendes és 1 rendkívüli ülést tartott, melyeken 518 ügyben hozott döntést. Az elnöki jelentés végül kegyeletes szavakkal emlékezik meg az egyház halottairól: Lőrinczy Dénes esperest, K. Nagy Árpád felügyelő-gondnokot és a két unitárius főgimnázium kiváló tanárát, Pálffy Mártont és Boros Jenő igazgatót vesztette el az elmúlt évben az unitárius egyház.

Az egyházi főjegyző lemondása

Az elnöki jelentéstétel után az új tanácsosok, esperesek és felügyelő-gondnokok eskü-tétele következett. Majd a tárgysorozaton jelentéktelen összevonások és kibővítések történtek, melyek a tárgysorozat lényegét tulajdonképpen nem érintették. Ezután a Főtanács üdvözlő táviratot küldött Öfelségének, Tatarsescu miniszterelnöknek. Lamandi kultuszminiszternek és Anghelescu közoktatásügyi miniszternek. Majd a tárgysorozat egyik legfontosabb pontjának megvitatására került a sor. A püspökhelyettes egyházi főjegyző lemondásának megtárgyalására. Ennek az egyik legfontosabb egyházi tisztségnek viselője dr. Varga Béla, még a Főtanács össze-ülése előtt beadta lemondását, melyet a tanács mai ülésén visszautasított. Ez ügyben felszólalt Máté Zsigmond Bitraesti-i lelkész, aki dr. Varga Béla személyének jelentősé-

gét méltatta. A nemzetközi viszonylatban is elismert tudós, a nagyszerű külföldi kapcsolatokkal rendelkező egyházférfi, a transzylvániai unitárius egyház fiatal papi nemzedékének lelki fejlődésére legnagyobb hatást gyakorló

teológiai tanár lemondását a felszólaló szerint nem szabad csupán tudomásul venni, vagy tudomásul sem venni és visszautasítani, hanem meg kell vizsgálni azokat az okokat, melyek dr. Varga Bélát e lemondásra késztették.

A Főtanács elfogadta Máté Zsigmond lelkész indítványát és titkos szavazás útján megválasztott öttagú bizottságot jelölt ki a Főtanács és Varga Béla egymáshoz való helyzetének és az egyházi főjegyző lemondása okának megállapítására.

Bombával dolgoznak a bulgár nacionalisták

SZÓFIA, december 14.

Ismeretlen tettesek éjjel bombát dobta a várnai esperanto klub székházába. A robbanást az egész város halkotta. A kapu darabokra tört, a falak megrongálódtak. Az esperanto gyűlés hegyedőrával előbb végződött, a ház üres volt, a merényletnek így nem volt meg a kívánt hatása. A bombarobbanás figyelmeztetés akart lenni a bulgár nacionalisták részéről, kik komunistáknak tartják az esperantistákat. Erélyes eljárás indult a merénylők kézrekerítésére.

Rendörkézre került a világ legnagyobb házasságszédelgője

LONDON, december 14.

Mr. Blunter amerikai házasságszédelgő évtizedeken keresztül folytatta üzletemeit egy rendkívül ügyes trükk segítségével, anélkül, hogy a károsult áldozatok valaha is rendörkézre adhatták volna. Blunter több mint ötven esetben csapott be hiszékeny asszonyokat, akik rövid mézesmedve után arra a szomorú eseményre ébredtek, hogy megtakarított pénzükkal együtt férjük örökre eltűnt és semmiféle nyomozás útján nem bírnak a nyomára bukkanni.

Ötvennegyedik házasságánál azonban az agyafurt eszű házasságszédelgő nem

kerühetett el sorsát. Mr. Blunter vitába keveredett a pappal, aki nem akarta megengedni neki, hogy a saját töltőtollal végezzék el az anyakönyvi bejegyzéseket. A pap hajthatatlan maradt a töltőtoll-ügyben, Mr. Blunter sem engedett és a vitából akkora szóváltás kerekedett, hogy végül is rendőrt kellett hívni. Az ügy kivizsgálása folyamán azután vegyi vizsgálatnak vetették alá a Blunter birtokában lévő töltőtoll-tinktát s kiderült, hogy a tollban olyan preparált tinta volt, amelynek nyomai bizonyos idő múlva minden papírról teljesen eltűntek.

Le et közl mény

Nagyon jól érzem magam az első üveg Gastro D. után

és mindig ajánlom, akárhol hallok egy szenvedő-ről, amint nekem is ajánlva lett egy beteg ré-széről, aki meggyógyult 25 éves gyomorbetegsége-ről. Tisztelettel: Lőrinczy Imre, T. Beni, jud. Radauti. Valóban megépő a Gastro D. hatása gyomor és bélzavaroknál, úgyhogy egyáltalában nem csó-dálkozunk a betegek lekedésén.

Kísérje figyelemmel az ezután közlendő köz-szé-leveleket.

Gastro D. kapható az ország összes gyógy-szertárában és drogériáiban, vagy postán meg-rendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszer-tárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

MIT IR A ROMÁN SAJTÓ

EPOCA: Mind rosszabb idők jönnek. Eusebie Popovicinak két Bucuresti-i liceumi növendék által történt meggyilkolása, a bor-zalmas Sinala-i gyilkosság, majd ezt köve-tően Stelescu megölése után az apa és anya-gyilkos Bucuresti-i diák ügye következett. A gyilkos Constantinescu beismerte, hogy ki akarta rabolni szüleit. Mit tegyünk ebben a helyzetben? Büntetőtörvénykönyvünk nem ismeri a halálbüntetést, nem marad tehát más hátra, mint megelőző rendszabályok al-kalmazása. Egyház, iskola, hatóságok egy-főtán a legszigorúbb ellenőrzési kell gy-a-korolják erkőcsi téren. A papok ne eléged-jenek meg az ünnepi prédikációkkal, tem-plomon kívül is tüzeskorbácsot vegyenek ke-zükbe a keresztény erkőcs védelmében. Az iskolákban nagyobb figyelem fordítsanak az erkőcsi nevelésre. Az iskola falain kívül va-lóságos rendőri szolgálatra van szükség an-nak megállapítására, mit tesznek a tanulók? Reméljük, megfelelő intézkedéseket fogana-totnak a rossz erkőcsű megfékezésére.

DREPTATEA: Craciun Serbanescu nem-zeti-parasztpárti képviselő bejelentette a pa-rlamentben, hogy a liberálisokhoz tartozó Angheloff képviselő azt írta egy bulgáriai lapban, hogy szégyen fogja el, mert tagja a román parlamentnek. Azzal a feltétellel lép-tem a parlamentbe — írja Angheloff cikké-ben — hogy iskoláinkba bulgár nyelvet ve-zetnek be. Serbanescu ígéretet tett, hogy be fogja mutatni az Angheloff által bulgár la-pokba írt összes cikkeket. Az ügy súlyos természetű. Különös, hogy nem indított nyomban eljárást a parlament elnöke kizá-rás végett.

CURRENTUL: Nem tudjuk, Németor-szág őszintén akar-e közeledni Romá-niához, csupán annyi bizonyos, hogy szüksége van erre. Elég, ha a német hadsereg motorizálására gondolkunk, ami petróleumot igényel. Már pedig Szovjetországon kívül Európában egyedül Románia rendelkezik megfe-lelő petróleumterületekkel. Németor-szág érdekével szemben Oroszország mindent elkövet, hogy ne sikerüljön a két ország közeledése. Berlín és Moszkvát egyfőtán a román petró-leum érdekli. Mindkét részen csak az érdek beszél. Teljes függetlenségre van szükség a kérdés megítélésében.

ADEVERUL: A parlament és szenátus külügyi bizottságának ülésén Mihalache is felszólalt s hangsúlyozta, hogy Románia nor-mális kapcsolatokat óhajt az összes nyugati államokkal, hajlandó évszázadra terjedő bi-ztonsági szerződést kötni szomszédainal s ka-puát nyit azok előtt, akik ipari áruik elhe-lyezése végett meg akarják vásárolni termé-keit. A külkereskedelmi rendszernek azon-ban nem lehet befolyása a határok bizton-ságára. A határok sentsége többet jelent egy-től lencsénél. A buzánál is többet jelentenek a határok számunkra.

Rádiótulajdonosok!

A karácsonyi és téli örömek zavartalan élvezetéhez hozzátartozik a kifogástalanul működő rádió is. Ne mulassza el tehát Ön is rádióját a szenzációs teljesítményű DURA-OPTIMA FÜTŐELEMEKKEL, melyek az akkumulátort helyettesítik, sürgősen felszerelni. Ezen fűtőelemeket nem kell soha utánaoltítani, sem savval, sem áram-mal vagy egyébként kezelni és így sok költ-séget és bosszúságot takarít meg. A bekap-csolásuktól teljes kimerülésükig állandó és egyenletes fűtőáramot szolgáltatnak és za-vartalan vételt biztosítanak. Teljesítőkép-ségük oly magas, ami az elemgyártás terén eddig ismeretlen volt. Kiválóan alkalmasak minden fajta villamos készülékeknél, me-lyek nagy terhelést igényelnek. A nagyszá-mu fogyasztók, akik ezen elemeket már hó-napok óta használják, legnagyobb megelé-gedésüket fejezték ki. Minden viszonteláru-sítónál kaphatók, technikai felvilágosítások-kal rendelkezésre áll a DURA MŰVEK RT. Timisoara.

NÓI DIVATLAPOK a téli szezonra (ruha, kabát, kosztüm) már hatalmas választékban kaphatók az ELLENZÉK könyvosztályában, Cluj, Piata Unirii.

Uj ötszázlejes bankjegyek

BUCURESTI, december 14.

A Banca Nationala december 15-ével új 500 lejeseket helyez forgalomba. A papírpénz alakja ugyanolyan, mint a most forgalomban levő zöldszínű 500 lejesek, papírja azonban finomabb s a sötétkék szín uralja. Az új bankjegyek kibocsátásával tovább folyik a régi nagy-alaku 500 lejesek bevonása.

AKI SOKAT EVETT VAGY IVOTT ÉS ROSSZUL ÉRZI MAGÁT, annak egy pohár terméskorlatra FERENC JÓZSEF keserűviz igen gyorsan és újraépít kitesztja a gyomrát és a beleit és felfrissíti egész szervezetét! Orvosok ajánlják.

Németország is megvédi Belgiumot

BRÜSSZEL, december 14.

Angol lapok jelentése szerint Németország — Franciaországhoz és Angliához hasonlóan — hajlandó lesz minden támadás ellen megvédeni Belgiumot. Belga részről kijelentik, hogy nincs a kérdéses terrortól hivatalos tudomásuk.

Román—orosz kereskedelmi kapcsolat

BUCURESTI, december 14.

Ilyen Bucuresti-i szovjetkövetségi kereskedelmi attasé néhány hetes tartózkodásra Moszkvába utazott. Az utazás célja, hogy a munkában levő orosz külkereskedelmi területe Romániát is bekapcsolja. A román üzemek által rendelt első orosz öntöttvaszállomány most érkezett be Tighinába.

Uj cégek városunkban. A Cluj-i kereskedelmi és iparkamaránál az alábbi cégbejegyzéseket eszközölték: Deutsch Irma szövet, selyem és kelengyeáru, Regele Ferdinand 23., Ilinczy Erzsébet élelmiszerüzlet, Regele Ferdinand 51., Dávid Katalina bőr és cipőkélléküzlet Mihai Viteazul-tér 39., Fábinyi Elena, Autotranssylvania cég, autók és alkatrészek kereskedése, Biserica Ortodoxa-utca 2/b, Zauberer Ilona, Zomotex cég alatt ügynökségi iroda, Memorandului 32., Beroiu Petru és Fluera közkereseti társaság, mely fűszer és csmegekereskedés, Carpati-utca 34., Dascal Armin szövet és textilüzlet, Maloasa-utca 21.

Férfi divatcikkek nagy választékban!

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR
SZABÓ JENŐ
R.T.-NÉL

CLUJ, C. Reg. Ferdinand 5.

Az antifasiszták a Constanta-i hadbíróóság előtt

58 vádlott perének tárgyalását kezdte meg a bíróság

CONSTANTA, december 14.

Szombaton kezdte meg a Constanta-i hadbíróóság annak a bűnpernek tárgyalását, melynek 58 vádlottja van, akik politikai bűncselekményekkel vannak vádolva. A vádirat szerint a politikai elítéltek segélyezésére törvénytelen egyesület alakítottak antifasiszta elnevezés alatt s olyan személyekkel fogtak össze, kik földalatti mozgalmakban dolgoztak. Steflea Constanta-i ügyvéd, elsőrendű vádlott tagadja bűnösségét. Rámutat arra, hogy Ella Negruzzi ismert Bucuresti-i ügyvéd vezetésével hasonló egyesület alakult a fővárosban s az előadások során Titulescu és a Népszövetség munkáját akarták ismertetni. Nicolae Cioroiu, könyvelő védekezés szerint a Bucuresti-i egyesület fiókjaként működtek Constantában, Peride és Octavian Cioraianu ügyvédek tagadják bűnösségüket, beismerik azonban, hogy a vád alá helyezett Constantinescu-Jasi professzor szabadlábba helyezése iránti kérvényt a Jasi-i egyetem dékánját követően aláírták. Filip Pervezov tengerész előadja, hogy cizista s számalomból írta alá az egyesület által kibocsátott felhívást. Brana Lener bába védekezésében hangoztatja, hogy véletlenül került az egyesület helyiségébe, hol a gyűjtőívet aláírta. Maria Jacina szobalány hasonlóan védekezik azzal, hogy 20 lejt ajánlott fel jószántából. Elena Danilescu 17 éves varrólyány kijelenti, nincs semmiféle politikai felfogása, csak azért lépett az intéző bizottságba, hogy az egyesület könyvtárában levő detektivregényeket olvassa. A Olaru sofför beismeri, hogy két ízben résztvett a tanácskoásokban.

Popa Vasile vádlott azzal menti magát, hogy szeret olvasni, ezért találtak baloldali könyveket a lakásán tartott házkutatás alkalmával. Andrei Jonescuasztalos vádlott előadja, hogy geológiai elő-

adást szeretett volna tartani. A tárgyalás folytatását a vezető ezredes az idő előrehaladottságára való tekintettel ma délutánra halasztotta.

SELECT MOZGÓBAN

MAI KEZDETTEL

FEHÉR ANGYAL

grandiózus film az első szereplővígjáték teli életéről. Főszerepben a felülmúlhatatlan: **KAY FRANCIS**
Rendezte: **William Dieterle**

VI. György elfoglalta Anglia trónját

Hagyományos szertartással bonyolították le a szigetországban a trónváltást

LONDON, december 14.

Szombaton délelőtt lejártszódott a tíz nap óta tartó királydráma utolsó ünnepélyes aktsza: trónra lépett VI. György, Anglia új királya. A St. James-palota termeit már éjszaka előkészítették az ünnepélyes királykikiáltásra. Ősi frank szertartások szerint rendezték be a helyiségeket.

A londoni City szombaton reggel fél-tízkor rendkívüli ülést tartott, amelyen a Lord Mayor a város díszhintóján, London főméltóságainak kíséretében, a St. James-palotába hajtatott, hogy részvegyen a titkos tanács királykikiáltó ülésén, amely déli 12 órakor ült össze.

A St. James-palota tróntermében jelen volt a titkos tanács valamennyi tagja. A legtöbben díszes aranyhímzésű fekete titkos tanácsosi egyenruhát és tolalas főveget viseltek. Teljes főpapi dísz öltött a canterbury és yorki érsek, huszárörnagyi egyenruhát a gloucesteri herceg, udvari díszöltözetet a kenti herceg. A yorki herceg néhány perccel fél-tizenkettő előtt indult el magánlakásából a St. James-palotáig, hogy azt már mint VI. György angol király hagyja el. Tengernagyi egyenruha feszült rajta és köpönyege alatt a térdszalagrend vilá-

gaskék szalagját viselte. A palota előtt a tömeg lelkesen megéljenézte az új uralkodót. Az autó néhány percig várakozott a palota előtt, amíg lehozták az okiratokat. Ezután elindult a királyi gépkocsi, amelyet két másik autó követett. Először a Buckingham-palotához robbogtak az autók. Itt átszállt VI. György a díszes udvari gépkocsiba, amelynek hűtőjén a királyi lobogó lengett.

„...VI. György néven egyetlen törvényes és jogszerű urunk.”

A palota előtt felállított díszszárad fegyveres tisztelgessel fogadta az érkező uralkodót. A király kiszállt a kocsiból és azonnal a trónterembe ment, ahol helyet foglalt a dusan aranyozott bíbortrónon. A titkos tanács ekkor egyhangulag kikiáltotta és kihirdette, „miszerint Albert, Frigyes, Artur, György nagy és hatalmas herceg, Isten kegyelméből VI. György néven egyetlen törvényes és jogszerű urunk, parancsolónk és királyunk, akinek ezennel tisztá szívvel és alázatos szeretettel örök hűséget és engedelmességet fogadunk.”

Az ezeréves szertartás hagyományaihoz híven háromszoros éljént mondott a királyra a titkos tanács, majd letették a tagok az új király kezébe a hűség esküt. VI. György ezután elmondta a szokásos trónralépő imát és aláírta a skót egyház jogait biztosító eskümentát.

A proklamáció felolvasását hangszórók közvetítették a környék különböző pontjaira. Az első éljént a tradíciók értelmében a norfolki herceg mondta. Az udvarban felsorakozott testőrlovasság tisztelgett, a zenekar pedig rázendített a God save the King-re. A Hyde-parkban felállított tüzerűteg negyven díszlövést adott le az új király életének számát szimbolizálva. A Towerben hatvanegy ágyulövés dördült el, amelyből negyven a király korát jelképezi, huszonegy pedig az uralkodónak kijáró tisztelgés.

Pontban délután három órakor felharsantak az udvari kürtösök ezüst trombitái, majd elindult a heroldok me- nete, hogy a nép előtt hirdesse ki királlyá VI. Györgyöt.

HIREK

Megint elment valaki
a régiek közül,

akiket szeretett és becsült ennek a városnak lakossága. Szükszavai pesti távirat adta hírül, hogy Solyom János, városunk polgári fiúiskolájának utolsó magyar igazgatója, Budapestben meghalt 74 éves korában. Ez a hír a kincses város minden törzsközségi lakójának lelkébe markolt és fájón szorította össze a szívét, hisz majd mindenkinek volt valami kedves emléke az örökké vidám, fehérhajú Tanár Uról, aki a magyar nyelv és irodalom szeretetére nevelte egykori növendékeit, kiknek száma ebben a városban is több ezerre rug. Deme Károly távozása után lett a helybeli polgári iskola igazgatója és azt a legválságosabb időkben, a háborús éveket vezette az impériumvárosig, illetve, míg az állam átvette azt az iskolát is.

Solyom János nemcsak tanár volt és igazgatója egy népes állami iskolának, de igaz atyai barátja is növendékeinek. Melegen érte szíve főleg a háborús éveket mutatók között meg, amikor a harcok alatt levő apák gyermekeire féltő gondolatokkal és minden erejével próbált segíteni náluk a távollévő apát. Reggelente kikérdezte őket, hogy mit ettek. Megnézte a cipőtalpukat, ruháikat és ahol bizony vékony volt a talp, a nadrág alja, vagy a koszt, mellékeseteket szerzett a kis polgáristáknak, nyárta pedig földművesekhez igyekezett őket kihozni, hogy az éhes városi gyerekek jobb táplálékhoz jussanak, mint amilyenben a háborús szükségben szenvedő otthonban volt részük. Növendékei között sosem látott fajt, vagy felekezték különbségeket, ő csak a felnőtt emberpalántát látta bennük, akiknek apja a harcok alatt vészelt és akiknek a távollévő helyett új apa kell, ha szükség van rá, szeretetteljes, ha pedig úgy hozták a körülmények, szigorú legyen. Solyom János mindkét néhez követelménynek eleget tudott tenni és ezért báványozták növendékei is, akik érezték benne, ha szigorú is volt, a jószándékú igaz embert.

Halálhíre sok szem borult könnybe ebben a városban. És ha valami szép emléket akarnak néki egyszer állítani, arra már nem lesz szükség, mert megvan. A volt növendékeinek könnyel játgolózott szemei voltak tanári pályájának legszebb elismerése... a.

MEGÖLTÉ FEGYENCÉRTÁRSÁT. Bucuresti-ből jelentik: A „Credinta” értesülései szerint gyilkosság játszódott le a Doftana-i fegyházban. A fegyház egyik lakója, Spolci I. megölte cellatársát, Martalog Nicolae-t, akivel együtt volt becsúszva a börtön pékségéhez. A gyilkos álmában lepte meg áldozatát. Az ügyben erőteljes vizsgálat indult.

Újabb zsidóellenes zavargások Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: Az elmúlt napokban Palesztinában újabb zavargások voltak. A különböző helységekből, különösen ott, ahol a szokásos hetivásárokat tartották, tegnap összeütközésekre került a sor az arabok és a zsidók között. Bár a brit katonaság mindannyiszor azonnal közbelépett, a harcoknak mégis több halott és sebesült áldozatuk volt. A palesztinai angol hatóságok attól tartanak, hogy a helyzet ismét súlyosabbra változik.

A MUZEUM-EGYESÜLET ELŐADÁSAI. A Múzeum-Egyesület előadásorozatában a héten harószáz engedelgyezéssel a következő előadások kerülnek sorra: 1. December 15-én, kedden délután 6 órakor Petrovay Tibor: A részvénytársaságról a szövetkezetek. Jog és társadalmi tudományi szakosztály népszerűsítő előadása. 2. December 16-án, szerdán délután 6 órakor dr. Tulogdy János: A levegő meghódításának legújabb eredményei: a vízföld repülés. Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály népszerűsítő előadása. A népszerűsítő előadás után tartja meg dr. Balogh Ernő: A popovici barlang, az idő előrehaladottsága miatt ma már elmaradt, hatóságilag engedélyezett szakelőadását. Az előadások az unióban püspökség dísztermében lesznek. Belépés díjmentes.

CONTINENTAL SZÁLLODA

(Budapest, VII.,
Dohány-utca 42.)

A főváros középpontjában, mindenhez közel.
160 szoba

Hideg-meleg víz, központi fűtés, garázs a házban.

Kitűnő étterem!

Szolid árak,

figyelmessé kiszolgálás!

Finom csiládi szálló!

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK. December 12—18-ig a következő gyógyszerteráriumok teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács, Strada Memorandului, 2., telefon 9—89, dr. Olaru, Str. Regina Maria 9., Minerva, Popa Ioan, Calea Regele Ferdinand 28., telefon 10—75.

Nyolc munkást eltemetett a beomló pince. Münchenből jelentik: A Wild-sörház pincéjében folytatott javító munkálatok idején a pince boltozata beszakadt és a leomló törmelék maguk alá temetkezett nyolc munkást. A mentés azonnal megindult, a szerencsétlenül járt munkások közül azonban csak kettőt sikerült élve megmenteni.

Kontingenciális hírek. Bucuresti-ből jelentik: A külkereskedelmi hivatal a behozatali kvóta megállapítására, vagy növelésére vonatkozó kéréseket december 15-ig fogadja el. Ezen időpont után beérkező kéréseket csak az 1937-es év első negyedére vonatkozólag fogadnak el.

Kirácsenyi ünnepkre

uradalmi iajborokat
olcsón és jót

Szilveszter Péternél,

kaphat. - Calea Motilor No. 6.

Kiskernakból álló betörőbanda kifosztott egy kereskedést. Mercurea-Ciuc-ból jelentik: Kadebó Jenő Remetea-i kereskedő üzletét éjszaka ismeretlen tettesek kifosztották. A bevezetett csendőrségi nyomozás megállapította, hogy Portik Bálint 18 éves suhanc vezetésével Portik József, László Ferenc és Ferencz Károly hajtották végre a betörést. Az ellopott dolgokat a házkutatások során megtalálták. Mind a négyet átadták a Mercurea-Ciuc-i ügyészségnek.

SZEDERKÉNYI ANNA:

Két beszéd

Már nem mond többet előszóval, aki az egyik beszédet elküldte írásban. Beszédet fogunk azonban gondolatait és cselekedeteit mindvégig a történelemben. Nyomatékosan ad a szavainak, hogy életében és halálában is megmaradjon, amit tanácsolt a menyének. Gróf Tisza István a gyermekei neveléséről ezeket írta: „A gyerek legyen jószívű, becsületes, igazmondó, engedelmes, bátor és hidegvérű. Vagyon, rang mellékes. Büszkeség neveléses. Egyformán becsüljön meg minden tisztességes embert, igyekezzék sokat tanulni, hibáit megjavítani, magát jól viselni, hogy derék ember lehessen.” A másik beszédet Starhemberg hercegné mondotta el Bécsben: az új Ausztriáról és a nemesség asszonyairól szóló előadásában. Többek között azt emelte ki, hogy a nemességet nem a cím és nem a rang adja, hanem a lélek. Nem vehetik el a nemességtől a nevét, a származását, a hagyományait és azt a kötelességet, a jogot sem, hogy hazájukért dolgozhassanak, hogy nemzetük érdekeit szolgálják. Azt tanácsolta hallgatóságának, különösen a nőknek, értsék meg a mai időknek a hangját, azt, hogy a közös célokért szolgáló munkából senki sem vonhatja ki magát. Az a munka azonban nem azt jelenti, hogy el kell menni a jóléteért teákra, hanem szemé-

Levegőbepillant egy orosz löszervonat. Berlinből jelentik: Az „Angriff” moszkvai értesülései szerint Stalingrad közelében, Kolban állomáson levegőbepillant egy löszervonat, amely az Ural felől érkezett. A szerencsétlenséget súlyosította az is, hogy a vonattal szomszédos vágányon lévő 16. peróleummal telt kocsit szintén tüzet fogott és irtózatossá dörrenéssel fellobbant, lángot, tüzet szórva mindenfelé. A lap megjegyzi, hogy mindkét szerelvény uticélja Odessza volt, ahol a Spanyolország felé irányított szovjet szállítmányokat összpontosították.

Hamarosan Turda és Cluj között is megindítja a CFR az autóbúszforgalmat. Turdából jelentik: A Turda és Cluj között közlekedő autóbúszjáratok vezetősége a napokban felhívta a tur-retur jegyekkel rendelkező közönséget, hogy lehetőleg még december 15-ig utazza le a jegyeket, mert szó lehet arról, hogy már január elseje előtt megindítja a CFR az autóbúszjáratát. A hír úgy a kereskedők, mint a vásárlók között körömben élénk meglepetést keltett. Edig ugyanis az volt a helyzet, hogy a konkurens autóbúszvállalatok annyira mérsékeltek a jegy árárt, hogy a közönség kisebb bevásárlásoknál is igénybe vehette a Cluj-i piacot, viszont a Turda-i kereskedők is könnyebben eszközölheték szállításaikat az olcsó autóbúszforgalom mellett. A napokban már meg is érkezett Turda-ra a CFR nyolc hatalmas szürke kocsija, amelyek véget vetnek az olcsó utazásoknak, mert az autóbúszjegyek ára egyenlő lesz a vasúti jegyek árával. A CFR autóbúszok forgalomba helyezését megelőzőleg az ország összes utvonalaiban utjavítási munkálatok indultak meg.

FÉNYKÉPALBUMOK nagyon szép kiállításban 240 lejt kaphatók az ELLENZÉK könyvostályában Cluj, Piata Unirii.

Fáradt vagy?

Egy pár csepp valódi
„Diana” sósborszesz
azonnal felfrissít!

Az Ellenzék
világhíradója jelenti:

Bucuresti-ben közelebből utcát neveznek el William Nelson Cromwellről, a híres amerikai jogásztól és nagy románbarátról.

A Jegybank elnöke a jövő héten Párisba utazik.

Tegnap éjjel ismeretlen tettes rablóbetörést kísérelt meg az aradi kulturpalota könyvtárában, N. Storeovaninak lakásán.

Ueipo de Ilano tábornok a salamancai rádióban megcáfolta a szovjet lapoknak azt a hírt, mely szerint a nemzeti felkelők dum-dum golyókat használtak volna.

Fey őrnagy, volt osztrák helyettes kancellár Kramer osztrák újságíró azzal vádolta meg, hogy a nemzeti szocialista államcsínyben részt vevő még nem tisztázta teljesen. Kramer a bíróság rágalmazás miatt elítélte.

Az angol—olasz Földközi-tengeri egyezményre vonatkozó tárgyalások befejezték tekinthetők és az egyezményt még karácsony előtt alá írták.

Atkány Ottó, a Farbenindustrie magyarországi telepének vezetője a szegedi Tiszaszállóban öngyilkosságot követett el.

Az amerikai Pensylvánia államban lévő Cester városban a gyárak munkásai beszüntették a munkát. A rendőrségi beavatkozás során könnyfakasztó gázokat használtak.

Franciaország 40 millió font sterling kölcsönt adott Nagy-Britanniának.

17.000 lírába került egy 60 méter hosszú megfilmesített újságnak Londonból Ausztráliába való továbbítása. A továbbítás különben kitűnően sikerült.

A Belgrádban tartózkodó Paul Bastied francia kereskedelmi miniszter tiszteletére tegnap este nagy ebédet adott a jugoszláv kormány.

Leon Wasilewski, a független Lengyelország első külügyminisztere, Pilsudszky marsall jóbarátja 66 éves korában elhunyt.

A gabonátörzse árai. A Cluj-i árutörzsdén az alábbi árak alakultak ki: ujbúza 77—78 kg.-os 420 lej, új árpa 59—60 kg.-os 325, új zab 40 kg.-os 300, ó-kukorica 330, új-kukorica 240, kék mák 2600, fehér paszuly 520, lóheremag 8 százalékos idegenanyaggal 2400, lucernamag 2500 lej métermázsánként zsák nélkül. Az Oradea-i árutörzsdén az alábbi árak alakultak ki: buza 423, zab 42 kg.-os 270, buza 78 kg.-os 425, rozs 322, kukorica 210, bab 540, rozs 320, olajpogácsa 46—48 százalékos 330, dió 1050 lej mázsánként.

A nők után megfordulnak a férfiak, hogy gyakran kellemtelennül
csalódjanak,

mert a mozgás, tánc, sport gyakran visszafizető testszorgat okoz. Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószerve mindenemű saját szag iránt eltompultak, képtelenek vagyunk a másokat zavaró kellemtelen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki fel meri hívni figyelmét erre a kinos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alkalommal, mely izzadsággal jár, szagtalanító és frissítő valódi LYSOFORM lemosást használni. A biztos hatás és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, kimérve nem kapható.

Az ELLENZÉK a haladást szolgálja, A kisebbségi és emberi jogok előharcosa.

ELITÉLTÉK AZ UTONÁLLÓ CIGÁNYOKAT. Mercurea-Ciuc-ból jelentik: Kalányos József és Géza Ciucan-Ciuc-i cigányokat azzal vádolták, hogy Cozmeni község közelében megtámadták Musat Péter vándorkereskedő kocsiját, amelyről 12.000 lej értékű árut tartalmazó ládát loptak le. A két cigány a törvényszéki tárgyaláson tagadta, hogy ők követték volna el a rablást, majd mindkettőjük a másokra igyekezett hárítani a tettét, végül pedig beismerték, hogy egymás segítségével rabolták meg a kereskedőt. Kalányos Józsefet a törvényszék 6, Géza pedig 1 hónapi elzárásra ítélte. Az ítéletet mindketten belenyugodtak, így az jogerőre emelkedett.

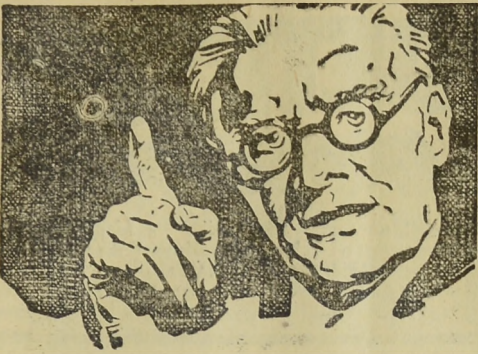
Siesta Szanatórium, Budapest, I., Ráth György-ut 5. A főváros egyik legideálisabban fekvő és orvosilag legteljesebben felszerelt gyógyintézet. Bel- és ideggyógyászat, sebészet, szülészlet, nőgyógyászat, urológia stb. Röntgen. Kémiai és mikroszkópiai laboratórium. Elektrokardiograph (szívviszsgáló). Krogh-féle alapanyagcsere vizsgálókészülék. Enterocleaner (bélfürdő). Modern vizsgyógyintézet. Orvosilag vezetett villanyüzemi konyha. Elsőrendű ellátás! 9700 négyszögletes park! Olcsó árak!

Uj Herczeg Ferenc könyv: PRO LIBERTATE. Rákóczy Ferenc regénye. Két kötet, 600 oldal, fürtve 288, körtve 432, egész bőrtben, számozott példány, a szerző aláírásával 600 lej az Ellenzék könyvostályában, Cluj, Piata Unirii. Vidékre utárvétellel azonnal küldjük. Kérjen ingyenes könyvjegyzéket.

Turda-i hírek. A magyar párt ifjúsági szakosztálya december 9-én kezdte meg kultúrelőadásainak sorozatát. A bevezető előadást br. Atzél Ede mezősegi földhírtökös tartotta. A jelenlegi szociális problémákról nagy érdeklődés mellett magasszínvonalú előadást tartott. Az előadásokat minden szerdán este 9 órakor tartják meg. Legközelebbi előadó Lőrinczy Dénes unitárius lelkes lesz és „A kisebbségi élet mai problémái” címen tart előadást. — Kurta Rozália, a Dancila-étterem szakácsnője marólyuggal megmérgezte magát. Súlyos belső sérülésekkel szállították kórházba. Állapota életveszélyes.

TIZNAPI ELZÁRÁSRA ÍTÉLTÉK A „JÓSZOMSZÉDOT.” Mercurea Ciucból jelentik: A törvényszék előtt most tárgyalják le Tankó Fülöp és Nagy Györgyné ügyét. A két Ghomes-i lakos telkeinek házában közös kút volt, amelynek karbantartását is közösen eszközölték. Legutóbb a karbantartás kérdése miatt ellentét merült fel közöttük, amelynek az lett a vége, hogy Tankó megverte szomszédasszonyát. A törvényszék a „jószomszédot” 10 napi elzárásra és 200 lej pénzbírságra ítélte.

Erdőlést elítélt székely gazdák. Tudósítónk jelenti: A Mercurea-Ciuc-i törvényszék a napokban erdőkihágásokkal foglalkozott. A törvényszék erdőléstért Csedő Imrét öt-napi elzárásra és 1200 lej pénzbírságra, Rahan Vasile Ghimes-i csángót 3000 lejre, Timar Gyula, Bodó Imre és Tamás Imre Imper-i gazdálkodókat 1500 és 5000 lej között váltakozó pénzbírságra ítélte.

Napok óta fáradt és kedvetlen.

Sápadt és meg van öregedve! Ezeknek a jelenségeknek oka igen gyakran a hólyag és veseutak elzáródása; csak később kezdődnek először a gyengébb, majd erősebb fájdalmak, gyakran komoly következményekkel.

Azonban nem szabad ideig felelődni hagyni! Szedjen azonnal — alapos belső tisztálkodás céljából — HELMITOL-tablettákat, amelyek az egészségre ártalmas baktériumokat kimossák a vizelettel.

HELMITOL TABLETTA »Bayer«

Ó XX. SZÁZAD!

„Copyright by Ellenzék and Publicitas Press Service.”

FÖLDRAJZÓRA REPÜLŐGÉPEN

Ismét valótá vált egy régi álom: egy hollandiai tanár az első repülőgépes földrajzleckét adta növendékeinek. A közoktatásiügyi miniszter mondott bevezető beszédet az óra elején a repülőtéren, az osztály azután a magasba emelkedett egy hatalmas kétmotoros gépen. A tanár mikrofonba mondta magyarázatát és a diákok fejjelgatóval hallgatták.

KIRÁLY KOPONYÁJA MINT JÁTÉKSZER

Egy oslói déli lap nemrég élehangú cikkben intézett kérdést a norvég közoktatásiügyi miniszterhez, hogy hol is található a középkori norvég királyok csontjai, amelyek 1860-ban Nidarosban kiástak s „tudományos kutatás” céljából Oslóba vittek. Az újság szerint évekként előzött élt Oslóban egy „gyerekes professzor”, aki Sigurd király koponyáját szivarosládában tartotta s gyerekeknek odaadta játszani. Ha ez megtörténhetett, képzelhető, milyen állapotban lehetnek a norvég királyok maradványai. A cikk óriási feltűnést keltett. Az oslói egyetem orvosi fakultása nyilvánosan tiltakozott az újság vádjai ellen. Ugy nyilatkozott, hogy a királyi csontokat az oslói anatómiai intézetben őrzik s ezért szó sem lehet róla, hogy valamelyik király koponyáját szivarosládában tartották volna. Az újság azonban válaszként a tiltakozásra s tanaként a világhírű írónt, Sigrid Undsetet jelölte meg, akinek gyerekkorában állítólag szintén odaadta játszani a királyi koponyát az a bizonyos „gyerekes professzor”. Az ügy most itt tart: valószínű, hogy az írónt tudományos bizottság elé idézik.

ÁRTALMAS-E A CSÓK?

Az Egyesült Államok főiskoláinak hallgatói most ezen a kérdésem vitatkoznak. A kérdést feltevő főiskolai hatóságok véleménye szerint a csókolózás a bacillusokat terjeszti. Sok tréfás választ is adnak az amerikai diákok. Igen nagy sikere volt a következőnek:

— En olyan erősen csókolok, hogy megölöm a bacillusokat.

FÖLDRAJZI ÖV

Nem a földnek valamely részére vonatkozik ez a megjelölés, hanem olyan övek, amelyeket nők viselnek. A legújabb párisi sportövekben a nagy légi és tengeri utak kikötői láthatók.

EGY MODERN KÖZMONDÁS

— Az idő pénz, barátom!
— Igazad van... Mindig meggyőződöm róla, ha jön a feleségem és megkérdi, van-e egy perc időm?

Bekötött szemmel jár
ha utazásnál nincs
HERMES
MENETRENDJE

150 ezer új pilótát képez ki a szovjet

PÁRIS, december 14.

A moszkvai Ossoaviachim nevű egyesület vezetősége ülést tartott, melyen a Menjinski-üzemek munkásainak indítványát tárgyalta. Az indítvány szerint 150 ezer pilótát képeznek ki anélkül, hogy az oktatás menete a kiképzés alá kerülő egyéneket zavarná munkájukban.

Francia frontarcosok tiltakoznak a spanyol „toborzások” miatt

PÁRIS, december 14.

A francia frontarcosok szövetségének vezetősége küldöttséget menesztett Blum miniszterelnökhöz, kérve, tiltsa el a kormány a spanyol célokra történő toborzásokat. Blum kijelentette, hogy el fogja teszt a kívánságnak és rámutatott a spanyol kérdésben végzett munkájának fontosságára is ugyanakkor.

Önagysága nem hibás...

de a legszebb énekszó is eltorzul, ha a csövek nem bírják a munkát.

UJ TUNGSRAM CSÖVEKKEL

ismét remekül szól rádiója.

Vásároljon Tungoram rádiócsövet csakis eredeti pecsételt csomagolásban.

Roman Valer dr. volt államtitkár véleményével szemben

A kisipari hitel megoldását a szervezetek útján látja legcélszerűbbnek Reinhart Gyula iparosvezér

A volt államtitkár szerint a szervezeti mozgalom veszélyt jelent az iparosság szabadságára. — Mit mond Reinhart Gyula a szindikátusi és szervezeti mozgalmak előharcosa?

ARAD, december 14.

A kisiparosok és kiskereskedők hitelkérdéséről az „Excelsior” Bucuresti-i közgazdasági lap hasábjain feltűnést keltő cikk jelent meg dr. Roman Valer volt munkügyi államtitkár tollából, mely az érdekeltek körében országos érdeklődést keltett.

A volt államtitkár a román polgári osztály azonnali megszervezését sürgeti oly módon, hogy a vidékről a városokba igyekvőknek hitelnyújtási lehetősége legyen és sikerrel vehessék fel a harcot a már megtelepedett, műhellyel és szerszámmal rendelkező polgársággal. Igen ám — mondja Roman Valer — de a hitel megszervezése nehézségekbe ütközik, mert a kisiparos és kiskereskedő nem tud elfogadható biztosítékot nyújtani hitelzőjének, minthogy szerszáma lefoglalását törvény védi, raktári áruját meg forgatnia kell. Állami támogatást ajánl, de emellett a kisipar és kiskereskedelemnek, önmagának is állandóan kell növelnie a közös tőkét, megtakarított lelet a kollektív vállalkozás rendelkezésére kell bocsátania, hogy kiemelje az állami hitelt.

És itt áttér a szervezeti problémára és

módot talál arra, hogy azt támadja. Ha a tagok hitelnyújtását a szerinte „divatos” szervezet látja el, az iparosok és kereskedők kénytelenek lesznek e mozgalomban részt venni és ezeket az alakulatokat belépésükkel támogatni. Véleménye szerint ez a „kényszer” ellenkezik a szabadelvűség gondolatával, lehetetlenné teszi a szabad társulást és tehetős elemek, akiknek a kollektív hitelnyújtásból kifolyólag veszítenivalójuk van, megtagadják a belépést. Elgondolása szerint egy Bucurestiben felállított központi intézet amúgy sem tarthatna fenn, kellemetlenségek és leküzdhetetlen nehézségek miatt, szerves kapcsolatot az egyes vidékeken felállított szervezetekkel. Véleménye szerint tehát más utat kell választani és javaslatokat tesz erre vonatkozólag.

Országgyűlésünkben a kisipari mozgalomnak szakmai szindikátusokban való tömörülése, valamint a hitelnyújtásnak szervezeti alapon teendő megszervezésének közismert, lelkes előharcosa, Reinhart Gyula, aradi butorgyáros, ezért igen időszerűnek tartottuk felkérni, hogy Roman Valer dr. cikkével kapcsolatban véleményét kérjük e nagyon fontos kérdésben.

nek be a szervezetbe. A szervezettől nincs mit tartania, mert azt

a szabadelvűségnél még nagyobb erő táplálja: az önzetlenség. És ez az önzetlenség a maga köré vonja és meg is tartja azokat, akik a szervezetbe beléptek és akik az önségély elve alapján egymás támogatására szervezkedtek. A kisipari hitel mottója: egy mindenkért és mindnyájan egyért s ha emellett kitart a kisiparosság, anyagilag is erős polgári osztály marad.

Sokévi tapasztalat már régen megmutatta, hogy a gazdagok csak addig maradnak a szervezetben, míg egyéni érdekükkel egyezik és kilépnek, ha a szegényebbek a szervezeti pénztár támogatása mellett versenytársukká válnak. És ha ez így volt, így is marad még akkor is, ha a kisiparos társadalom hitelkérdése a szervezeteken kívül valamilyen más formában nyerne megoldást. Roman Valer dr. azoknak a kisiparosoknak és kiskereskedőknek pénzére számít, akik nem szorúlnak rá a megalakítandó hitelintézet támogatására — tévedni fog.

Ellentétben a volt munkügyi államtitkár felfogásával és álláspontjával, igenis hangsúlyozom: nemcsak szükség van ilyen szervezetekre, de a kisipari hitel problémáját megoldani csak egy nagyszabású központi iparos hitelszervezet és az ország különböző részein megalakuló szervezetek pénzbeli segélynyújtása és az iparosság kölcsönös önségélyezése útján lehet.

(I. j.)

„Téved Roman Valer dr.”

— Magam is olvastam a volt államtitkár cikkét — mondja Reinhart Gyula. — Meghalott az a féltő gond, ahogyan a kisiparosságot óvja a szervezeti eszmélet, mely szerint csak romlásra idézhet elő. A cikkíró előszörban ott téved, mikor a szervezeti áramlatot „divatos”-nak jelzi, jóllehet már köztudomású, hogy a szervezet százéves múlttal bíró világnézet. Ezt kománnyunk is tudja s ennek bizonyára jelentőségét is tulajdonít, különben nem állított volna külön minisztert a szervezeti ügyek mellé. A szervezeti rendszer a hitelnyújtásnak nem az a kezdetleges ősfarmája, ahogyan arról Roman Valer dr. beszél, hanem ellenkezőleg: a hitelnyújtásnak egy magasabb foka.

Ilyen országos hitelszervezet csak állami támogatással létesülhet, ez természetes. A polgári osztály megszervezése állami érdek, az államnak áldozatot is kell hoznia érte. Nem értem azonban, miért kell a kisiparost és kiskereskedőt egy kalap alá venni és ugyanabba a szervezetbe tömöríteni, midőn érdekeik nem azonosak és hitelképességük is más elbírálás alá esik. Károsnak tartom a rivalizálást belevenni ebbe az intézménybe.

Szervezeti szabadelvűség

— Roman Valer dr. tanácsai, hogy a felállítandó hitelintézetnél hitelező és adós egymásért való kezesség által ugyanazon személyn legyen, hogy a nyújtott hitel felhasználása szigorú ellenőrzés alatt maradjon, tehát az igénylőnél a kölcsönkérő vallja be a célt, melyre fordítani akarja az összeget s végül, hogy az intézménynek nevelési esz-köznek is kell lennie, mely fegyverre szok-

tatja az adókat, nem új dolgok s évtizedek óta a szervezeti életben, mint sarkalatos szabályok ismeretese.

A volt államtitkár félti a kisiparosok szabadságát a szervezeti tömörüléstől, emellett aggódik, hogy a gazdagok nem lép-

Nyugtalanító hírek érkeznek Danzígából

GENF, december 14.

A népszövetségi delegátusok a spanyol polgárháború veszélyén kívül a danzigi kérdéssel vannak elfoglalva, mert mind rosszabb hírek érkeznek. Azt mondják, hogy a danzigi szenátus új választásra készül, hogy a többséget nemzeti szociálistáknak biztosítsa. Ugyanakkor a nemzeti szociálisták érdekében új alkotmányt akarnak. Beck lengyel külügyminiszter csak januárra készül el jelentésével a danzigi helyzetre vonatkozóan. Népszövetségi körökben még a külügyminiszteri jelentés beérkezése előtt komoly bonyodalmakra számítanak.

Vezetőségi ülést tart a nemzeti-parasztpárt transsylvaniai tagozata

CLUJ, december 14.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a nemzeti-parasztpárt transsylvaniai tagozati vezetőségének ülését, me-

lyet holnapra hívtak össze városunkba. Azt hiszik, Maniu is jelen lesz s fel fog szólalni. A tanácskozásokat Mihai Popoviciu tagozati elnök vezeti.

Zsidó kulturház és középiskola létesítését határozták el a Cluj-i izraelita hitközség templomi emlékünnepeén

CLUJ, december 14.

Vasárnap délelőtt a Cluj-i izraelita hitközség lélekemelő ünnepséget tartott Ferdinánd király-uti nagytemploma felszázados fennállásának emlékére. A gyönyörű templomot zsufoltság megtöltötte a hívők serege és mély áhítattal fogta el a jelenlévőket, amikor Rabetz főkantór vezetésével a kitérő templomi énekkar zsolnákkal kezdte meg az ünnepi istentiszteletet. Dr. Weinberger Mózes főrabbi mélyen szántó beszédében ismertette a zsidóság lelki berendezettségét. Ezután Löwy Ferenc Targu-Mures-i főrabbi a transzylvániai rabbi-egyesület elnöke tartott magvas előadást arról, hogy mit jelent a templom a zsidóságnak. Több zsolná után a templomi ünnepség véget ért, majd a hívek serege átvonult az iskolába, ahol a hitközség előjárósága ünnepi közgyűlést tartott.

Dr. Fischer József elnök megnyitóbeszédében rávilágított a hitközség jövőbeli teendőire, amely elsősorban abból áll, hogy zsidó kulturházat létesítsenek és a testvérhitközségek egyetemes felekezeti középiskolát teremtsenek. Ezt a tervet a jelenlévő hívek nagy örömmel fogadták, miután városunk zsidóságának régi óhaja, hogy felekezeti középiskolája legyen.

Az előző megnyitó után az üdvözlőbeszéd sorát követte, amikor Princz Armin az országos zsidóiroda, Herschkovits Imre az ortodox hitközség, László Gyula a Szentegyház, dr. Vass Zoltán a Goldmark zeneegyesület, Nussbaum Sámuel a Poale Czedek iparosgyűlés, Kelemen Bernát az árvagondozó és dr. Spitzer József pedig a zsidó nőegylet nevében tartott üdvözlőbeszédet. Grosz Frigyes, a hitközség volt elnöke az egyházak közötti multjáról tartott érdekes előadást és felemlítette, hogy Kunstadt Izsák, dr. Kohut Sándor, Rauschnitz Salamon, dr. Rosenstock Sándor, dr. Klein Jakab és dr. Eisler Máttyás főrabbi méltó utódja az egyházak közötti jelenlegi lelki vezetője, dr. Weinberger Mózes, aki nagy elhivatottsággal folytatja nagyevű elődei munkáját.

Sipos Jenő a hitközség jövőbeli feladatairól beszélt, majd határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint a közgyűlés bizza az előjáróságra a kulturház és a zsidó középiskola megvalósításának tervét. Ezután megállapították az uralkodónak és a kultuszminiszternek küldendő üdvözlő távirat szövegét, majd dr. Fischer József zárószavaival az ünnepség végetért.

Kötélhalálra ítélték a gyilkos szolgát

BÉCS, december 14.

Bécs egyik külvárosában néhány hónappal ezelőtt meggyilkolta, holtan találtak egy házaspárt, egy szabót és feleségét. A gyilkosságot egy Kohut Szaniszló nevű szolga fedezte fel, aki a szabó házaspárnak éppen ruhaszöveteket szállított. Feljelentésére megindult a nyomozás, amely azután rövid idő múlva

meglepetéssel végződött: azzal tudniillik, hogy a gyilkosságot maga Kohut követte el.

A bécsi bíróság most napokon át foglalkozott ezzel az ügygel, amelynek vádlottja, Kohut Szaniszló kétségbeesetten tiltakozott a vád ellen, a bíróság azonban úgy találta, hogy ő a bűnös, ezért kötél általi halálra ítélt.

APRÓHÍRDETESEK

Egy szó ára 2 lej, vastagabb betűvel szedve 4 lej. Legkisebb hirdetés ára 20 lej. Álláskeresőknek egy szó 1 lej, vastagabb betűvel szedve 2 lej. — Csak vasárnapra feladott hirdetések után 25 százalékos felárat számítunk fel. Díj előre fizetendő.

Apróhirdések feladhatók: a kiadóhivatalban, könyvtárszolgálatban, bizományosainknál, bármely hirdetés irodában. Csak választékos kérdésekre válaszolunk. Címet tartalmazó hirdetésekre a választ közvetlenül a megadott címre kell irányítani.

Levelezés

GYERMEKJÁTEK legolcsóbb berzerési forrása. Bodner Áruháza Cluj, Marechal Foch 5. Gy. 510.

EZERFELE különböző ajándék tárgyat vehet felingyen. Alig használt ruhák, cipők óriási választékban. „BALKÁN” bazár, Iuliu Maniu 6. Gy. 211.

SZÖRMEZOKSÉGLETET MÁRTONFFY SZÜCS R-T-nél szerezhet be legolcsóbban, hol átalakításokat és javításokat is pontosan, gyorsan eszközöl. Regele Ferdinand 3., emelet. Gy. 220.

ANGOL és francia női szabóság BUSZLAI LAJOS és CZINCZAR MIKLÓSNÉ. Jutányos árak, elsőrendű munka. Str. Berde 2. Gy. 240.

INGET, pizzamát, jót olcsón készítenél vegegyen! Hozott anyagból is vállalkozunk. Reg. Ferdinánd 65. Gy. 410.

Adás-vétel

HASZNÁLT, de jó állapotban levő lepcsőtelte ROMKÖVET keresek megvételre. Címeket „Azonnali” jellegre könyvtárszolgálatba kérek. Gy. 1389.

LAMPÁS rádió akkumulátorral, hangparleurral, telepházaló, olcsón eladó. I. S. Str. Fericirei 17. Cluj. Gy. 1390.

Alkalmazás

KERESEK ügyes mindenes leányt, keveset románul beszélő, jó fizetéssel december 15-re. Dr. Chifor, Str. Artelor 1-3. Gy. 1388.

Fizessen elő egy negyedévre az Ellenzék tizezer lejes biztosítási kötvénnyel ajándékozza meg

Kik kaphatják meg ingyen a balesetbiztosítási kötvényt?

Az Ellenzék tizezer lejes balesetbiztosítási kötvény-ajándékát nagy örömmel fogadták előfizetőink táborában és miután nagy tö-

megek jelentkeztek a balesetbiztosítási kötvény-ajándék igénybevételére, módunkban van újabb előfizetői rétegeket bevonni ebbe

ELSŐ ARDEAL-I ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, CLUJ

KÉRDŐÍV

A BALESET-BIZTOSÍTÁSHOZ

- a) Mi a teljes vezeték és keresztnéve? (Asszonyoknál a leánykori név is beirandó)
- b) Hol van állandó lakása?
- c) Hol és mikor született?

a)
b)helység.....megye.....
.....utca.....szám c).....
.....1.....év.....hó.....nap

2. Mi az állása, hivatása, illetve foglalkozása?

3. a) Szenved-e jelenleg, vagy szenvedett azelőtt valamely bántalomban?

b) Mely nehézségek menteddig keresztül jártál?évben

az Ellenzék előfizetői részére!!

N. B. Oly egyének, akik az itt felsorolt, vagy más nehézségekben szenvednek, nem biztosíthatók: (Köszvény, csúsz, szivbaj, stoma, gyökű idegesség, tuberkulózis, görvesség, cukorbetegség, syphilis, hátrínbetegség, epiersia, gutta, bennulás, vlamely elmehaj, nagyfokú röidlátás, vaklás, na yot-hallás, sükettség, vesebaj, vagy valamely más testi fog atko-ásban, példának okáért: sérv, visszér, csonkosság, ízületi bántalosság, csontgörbülés, stb.)

a transzylvániai sajtóban páratlanul álló akció keretében. A tizezer lejes balesetbiztosításban nemcsak éves és fél éves előfizetők részesülnek, de azok a havi előfizetők is, akik legalább egy éve rendszeresen járatták lapunkat. A biztosítási kedvezményben részesítjük mindazon új előfizetőinket is, akik 210 lejjel egy negyedévre előfizetik lapunkat. Régi előfizetőinknél egyedül feltétel a biztosítási ajándékban való részesedéshez, hogy ne legyenek előfizetési díjjal hátrálékban.

Felhívjuk példányonkénti olvasóinkat is arra, hogy fizessék elő lapunkat, mert az előfizetéssel nemcsak olcsóbban jutnak az Ellenzékhez, de részesednek a balesetbiztosításban is. Arra kérjük előfizetőinket, akik részesedni akarnak a biztosítási akcióban, hogy vágják ki lapunkból az Első Ardeal-i Biztosító Intézet kérdőívét és azt kitöltve juttassák vissza az Ellenzék kiadóhivatalába: Cluj, Calea Motilor 4. címre.

Az Ellenzék előfizetési árai: egész évre 840 lej, fél évre 420 lej, negyedévre 210 lej.

HABSBURG TRAGÉDIA a főltárgya Bruno Brehm világírú könyveinek. Eddig megjelentek: Igy kezdődött (Apis és Este). Füzve 172, kötve 231 lej. A kétfülsű sas lehu. Füzve 172, kötve 231 lej. Nemsokára megjelenik a befejező kötet: Ez lett a vége (Brest-Litovsktól a békekötésig). Füzve 172, kötve 231 lej. Kaphatók az Ellenzék könyvtárszolgálatban, Cluj, Plata Unirii. Vidékre utánvétellel is azonnal szállítjuk.

Most rendeljen könyvet karácsonyra LEPAGE.

nál, Cluj. Most válogathat, cserélhet, visszaküldhet. — Cím: Lepage, Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket!

Állást keres

URINÓ (zsidó), ki egy háztartást önállóan vezetni tud, állást keres. Cím: Novák Ferencné, Timisoara, III. Str. Tudor Vladimirescu 2. et. III. Gy. 512.

Ingtalan lakás

HAROMSZOBÁS, fürdőszobás és egyéb melékkel ellátott, lehetőleg kerti villát kererek február 1-ére. Cím: a könyvtárszolgálatba „Magános ház” jellegre. Gy. 1385.

A POSTÁVAL szemben egy szép üzethelyiség február 1-re kiadó. Értekezni: „Agimex” ügynőknél Cluj, Pista Unirii 3. Telefon: 2-29. Gy. 167.

CIUCEAN a Domokos-féle vendégő jó foglalommal, 11 szobával (szálloda) jutányos áron eladó. Cím: Domokos, Cucea, jud Cluj, Gy. 1391.

Éderli Falcu

hogy nagy sikerrel énekel Oradeán a NAC klubban Sándor Ilona, a kiváló Cluj-i énekesnő. A zsufolt ház közönsége szünni nem akaró tapssal ünnepelte a tehetséges művésznőt;

hogy szombat, december 12-én volt a bemutatója a Pesti Színházban a „Vihar az Egyenlítőn” című darabnak. Főszereplő: Fedák Sári;

hogy Ernst Wolf bécsi író plágiumpertrított Vadnai László és Békefi László ellen, akik szerinte a Lili kisasszony című filmet az ő ötletéből írták;

hogy meghalt Szűcs László, a neves énekes és a pesti Kamaraszínház igazgatójának édesapja; Szűcs László, aki városunkban is népszerű színész volt valamikor;

hogy 25-ször került színpadra a Békéi tanár ur című Balázs Sándor vígjáték a pesti Magyar Színházban;

hogy Jusny világhírű Kékmadár kabaréja tavasszal Romániában vendég szerepel;

hogy Szigeti József, a nagy magyar hegedűművész januárban Newyorkban hangversenyez. Három estén át Szigeti bemutatja a hegedűirodalom régi és új szerzőit. Hangversenyciklusának címe: Három század hegedűművészei.

Mozgósínházak műsora:

HÉTFŐ:

CAPITOL-MOZGÓ: SZERELEMMELE VÁDOLAK. Vasary János óriási sikerű vígjáték. Főszereplők: Gustav Fröhlich, Bulla Elma, Halmay Tibor, Stolz Hilda.

EDISON-MOZGÓ: I. SKORPIO. Modern film az előkelő hölgyek klubéletéből. Adolphe Menjouval. II. SMARAGDTOLVAJ. Bűnügyi film. Thomas Meigham, Charlotte Greenwood. III. HIRADÓ. Román-magyar feliratok.

MUNKÁS-MOZGÓ: Dupla műsor: I. AZ ÖT SZERELMES LEÁNY. Operett. Fősz. Karina Bell. II. A LEVEGŐ ÖRDÖGE. Repülő film. Fősz. James Gagny és Margaret Lindsay. Szerdától: AZ ÉNEK SZÁRNAYAIN. Grace Moore. II. A HALÁLSUGÁR. Előadások 3, 6 és 9.

ROYAL-MOZGÓ: A BÜNÖK VÁROSA (San Francisco pusztulása). Az 1906-os hatalmas földrengés rekonstrukciója. Vasárnap délelőtt 11.20-kor olcsó matiné-előadás: A BÜNÖK VÁROSA.

SELECT-MOZGÓ: FEHÉR ANGYAL. Az első vöröskeresztes nővérek küzdelmekkel teljes életet mutatja be nekünk ez a csodálatos szép film, melynek főszerepét Kay Francis alakítja nagy sikerrel.

THALIA-MOZGÓ: May Károly: A SIVATAGON KERESZTÜL c. óriási filmjének 10 fejezete. Román-magyar feliratokkal.

URANIA-MOZGÓ: ELADÓ KISÉRTET. René Claire szellemes vígjáték. Korda Sándor produkciójával. Fősz. Jean Parker és Robert Donat.

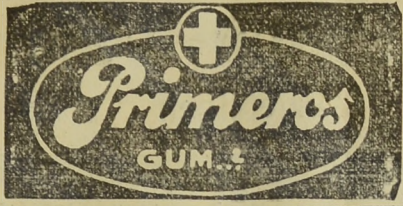
A ROMÁN OPERA HÍRŐI
Hétfő, december 14: („Soc. Gh. Dima”) Szimfonikus hangverseny.

Kijelentem, hogy az általános balesetbiztosítási feltételeket ismerem és azok joghatályát magamra és jogutódaimra nézve kötelezőleg elismerem

Keltetés helye és ideje19.....év.....hó.....n

sa átkészü a'írás

Egészséget vesz akkor, amikor a legbiztosabb és a legjobbnak bizonyult „Primeros” gyártmányt kéri. Mert ma semmi sem létezik jobb, mint a

Az ELLENZÉK a haladást szolgálja, a kisebbségi és emberi jogok előharcosa.

Szovjet-ország repülők összpontosítása a nyugati határon

BERLIN, december 14.

A „Berliner Börsenzeitung” jelentése szerint 2400 katonai repülőgépet vontak össze Szovjetország nyugati határán, melyek közül 1000 gép a leningradi körülethez tartozik. A rendelkezés komolyan veszélyezteti a Balti-államok önállóságát, melyek nem tudnak ekkora légi erővel szembeszállni. A lap értesülése szerint szovjetkörökben légitámadást készítenek elő a repülőgépek összpontosításával.

GYÓGYSZER, AMELYHEZ TELJES BIZALMA LEHET: TOGAL

A TOGAL a legjobb fejfájás- és hideg és nedves idő által okozott betegségek ellen. TOGAL világhírű rendkívül szerencsés összehatásának köszönhető. Ha REUMÁBAN, NEURALGIÁBAN, GRIPPÉBEN vagy MECHÜ-LÉSBEN szenved, szedjen TOGAL-t.

Uj 3 tablettával. Elegendő hogy megszabadítsa a migréntől, neuralgiától és a fejfájástól. Ezt a csomagolást futányosan 10 leírt kaphatja meg.

SPORT

Olaszország vezet a labdarugó Európa-kupában

Genovából jelentik: Az olasz válogatott labdarugócsapat a Csehszlovákia elleni Európa-kupamérkőzését 35 ezer főnyi közönség előtt 2:0 (2:0) arányban nyerte meg. A 39-ik percben Colaussi beadásából Passinetti fejelte az első gólt, a 43-ik percben ugyancsak Colaussi labdájával Ferrari bombalövessel lőtte az olaszok második gólját. A második félidőben a csehek kerültek fölénybe, de az olasz védelem önfeláldozó

játékával szemben tehetetlen volt.

A mérkőzést Miesz osztrák bíró vezette. Az Európa-kupa állása jelenleg a következő:

1. Olaszország	2	2	—	—	6	2	4
2. Csehszlovákia	3	1	2	—	6	5	3
3. Ausztria	3	1	1	1	7	7	3
4. Magyarország	2	1	—	1	7	8	2
5. Svájc	2	—	—	2	3	7	—

A téli időjárás miatt csak a délvidéken voltak legnap labdarugómérkőzések

TIMISOARA. CAMT—Soimii 2:1 (0:0). B-ligamérkőzés, 1500 néző. Bíró Mácián, Arad. Az első félidőben a Soimii egyenlő ellenfél, a másodikban visszaesett. Góllövők Reitter és Constantinescu, illetve Baicioianu.

RESITA. UDR—Banatul 5:0 (3:0). C-ligamérkőzés.

LUPENI. Minerul—Fulgerul 9:0 (6:0). C-ligamérkőzés.

CLUJ. Victoria vegyes—Echo 9:0 (5:0). Edzőmérkőzés.

HERMANSTADT. Cui-i öklvívverseny

Muntenia—Transsylvania 14:2

CLUJ. (Az Ellenzék tudósítójától.) Tegnap délelőtt telt ház előtt vívták meg a Muntenia—Transsylvania kerületi amatőr bajnoki öklvívversenyt, melyet a kitűnően iskolázott regáti versenyzők 14:2 arányban nyertek meg és ezzel megnyerték a szövetség elnökének: Cantuniernek értékes bronz tiszteletdíját is. Bár a regátiak nagyobb tudását el kell ismernünk, a kellő edzés nélkül kiálló transsylvaniai versenyzőkkel szemben, a győzelmi arány mégis túlzott, mert a Bucuresti-i Buzdugan bíró nyilatkozta saját versenyzőjé mellett pártoskodott, Gyémánt és Andrassy Cluj-i bírókban pedig nem volt meg a kellő erély, hogy letörje a Bucuresti-ek sokszor életveszélyesen szabálytalan harcmodorát. Győzött a jobb csapat, de a mi versenyzőinknek nincs okuk a szégyenkezésre.

Az egyetlen transsylvaniai győzelmet különben Dorian (Daróczy) vívta ki, aki bekezdte az országos bajnokság döntőjébe, melyet Bucurestiben fognak megrendezni. Részletes eredmények a következők:

Légsúly: N. Radan szabálytalan ütésekkel operálva, a második menet végén feladásra kényszeríti jóképességű ellenfelét: Stoicát.

Bantamsúly: M. Gáspár Muntenia a harmadik menet első percében kiüti ellenfelét, Paizs Miklóst, aki fiatal kora ellenére igen jó képességeket árult el.

Pehelysúly: Dorian (Daróczy) biztos pontfókéval győz az állandóan szabálytalan ütésekkel dolgozó N. Tinachez ellen.

Könnysúly: V. Rosca Muntenia egyike a legkitűnőbb öklvívversenyzőknek. Nyugodt, rutinos, szívós, de győzelmét mégis csak életveszélyes nyakszirtütemével vívta ki Tatár Lászlóval szemben, akit a második menetben kiszámoltak. A közönség hevesen tüntetett Rosca és Gyémánt bíró ellen.

Kisközépsúly: A C. Stefanescu—Fülöp F. mérkőzésén a regáti öklvív teljes fölényben volt és a harmadik menetben kiüti hősiessé küzdő ellenfelét.

Középsúly: P. Ionescu az első menetben kiüti ellenfelét: Dancilát (Sibiu).

Kisnehézsúly: P. Tofannal szemben a kezdő Kádár hősiessé küzdött, de sorsát ő sem kerülhette el és a harmadik menetben kiszámolták.

Nehézsúly: M. Stefanescu már az első félidőben feladásra kényszerítette a Sibiu-i Wachsmant, akinek arca ellenfelének egy súlyos ütéstől felrepedt.

Az egyes mérkőzések között Pálffy (Unirea), az ismert kitűnő öklvívversenyző, a rendőrség két őrmesterével: Sánta Hegyes Ivánnal és Muntean Simion II-vel tartott bemutatót, melyen a rendőrök igen jó képességeket árultak el. A rendezés kifogástalan volt, ami elsősorban Pop Virgil mérnök kerületi elnök, Csonka Árpád kerületi titkár és Platsintár Endre érdeme.

AZ UNIVERSITATEA JÉGHOKKI-CSAPATA szombat 6:0 (2:0, 1:0, 3:0) arányban győzött a KKE elleni jégchokki edzőmérkőzésen.

A BANAT—OLTENIA AMATŐR KERÜLETKÖZI bajnoki öklvívversenyt Timisoarán — Banat versenyzői 14:2 arányban győztek.

ORADEA. CAO, Crisana vegyes—Alkerületi válogatott 6:2 (2:1). Edzőmérkőzés. Góllövők Bodola (2), Szőke (2), Kovács és Kocsis, illetve Verzár és Botisan.

A HAGGIBBOR VEZETŐSÉGE felhívja összes ifjúsági és törpe játékosait, hogy kedden este 8 órakor pontosan jelenjenek meg a ref. gimnázium tornatermében tartandó ülésen.

JIMBOLIA. Hertha—Bohn 1:0 (0:0). Alkerületi bajnoki.

ARAD. Sparta—AAC 1:0 (0:0). Alkerületi bajnoki.

BUDAPEST. A BKE 5000 m-es gyorskorcsolyázóversenyét Hidvégi nyerte meg 9 perc 17.4 mp.-es, aránylag jó idővel. 2. Ladányi Gedeon 9 perc 23.3 mp., 3. Egyed 9 perc 26.3 mp.

STOCKHOLM. Csik Ferenc svédországi turáját tegnap Stockholmban újabb két győzelemmel fejezte be. A 100 m-es gyorsúszásban 58.2 mp.-es nagyszerű időt ért el, a 100 m-es mellúszásban is ugyancsak kiűző, 1 perc 12.3 mp.-es idővel győzött. A 100 m-es hátúszásban Carlsson 1 perc 09.4 mp.-cel új svéd rekordot állított fel.

MEGVERTÉK A CSEH ASZTALI TENNIS-VILÁGBAJNOKOKAT

Prágából jelentik: A cseh asztali tenniszbajnokságok sorozatos meglepetésekkel végződtek, amennyiben a cseh világbajnokok mind vereséget szenvedtek. Részletes eredmények:

Férfi egyes. 1. Hartinger osztrák, 2. Vana cseh, 3. Tereba és Slar cseh. Kolart Slar már az előmérkőzéseken kiverte.

Női egyes. 1. Votrubecek cseh, 2. Depetris cseh, 3. Kettner és Braun.

Férfi páros. 1. Vana—Jahodam cseh.

CAC—Haggibbor-győzelem a CACvívversenyén

CLUJ. (Az Ellenzék tudósítójától.) A CAC szezonnyitó vívőversenyén a törvívást Neufeld Haggibbor nyerte 6 győzelemmel. 2. Guráth CAC 5 győz. 3. Bíró CAC 5 győz. 4. Mózes II. Haggibbor 4 győz. 5. Horváth CAC 3 győz. 6. Sándor Haggibbor 3 győz. 7. Pop Vivó Club 2 győz. 8. Nussbacher Haggibbor győz.

lem nélkül.

A kardvívásban Kökössy CAC győzött 9 győzelemmel. 2. Neufeld Haggibbor 8 győz. 3. Dr. Sári CAC 6 győz. 4. Guráth CAC 6 győz. 5. Király CAC 5 győz. 6. Mózes II. Haggibbor 4 győz. 7. Sári B. CAC 3 győz. 8. Horváth CAC 2 győz. 9. Bíró CAC 2 győz. 10. Csutak CAC.

SOK TIZEZER megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR” kályha az összes kályhák között a LEGJOBB.

10 kilogramm fával fűt egy normál szobát 24 órán át.

Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árajegyzéket.

Képviselet: BARZEL vaskereskedés, Piaci Mihai Viteazul No. 13.

A SZEGED FC Belgrádban szombaton 3:0 (0:0) arányú vereséget szenvedett a BASK csapatától.

GÖTEBORG. A svéd válogatott asztali teniszcsapat 5:0-ra győzött Németország válogatottja ellen.

TARGU-MURES. Telefon Club Bucuresti—Mures 7:3 (2:2, 1:0, 4:1). Jégchokkimérkőzés.

BERLIN. Nagy Ferenc, a kitűnő magyar nehézsúlyú öklvívversenyző nagy fölényrel pontozással győzött Tralst német bajnok ellen.

A MAGYAR—OLASZ ÖKLVÍVŐMÉRKŐZÉS szombaton Budapesten 8:8 arányban döntetlenül végződött.

Ujpest és a Hungária nagy győzelmeikkel kezdték külföldi túráikat

LILLE. Hungária—Olimpique Lille 7:0 (1:0). A magyar csapat kitűnően játszott, góllövői Sas (2), Cseh (2), Dudás, Müller, Kardos.

PÁRIS. Ujpest—Red Star 4:2 (1:1). Ujpest góllövői Zsengellér (2), Kállay és Tóth, a francia csapatát Simonyi és Quasada lőték. (Szombat.)

ROUEN. Ujpest—FC Rouen 4:0. (Vasárnap.)

RENNES. Bocskai—Stade Rennais 4:2 (1:2) szombat. FC Rennais—Bocskai 2:1 (vasárnap).

BELGRÁD. Jugoszlávia—Szeged FC 3:2 (1:2).

MARSEILLE. Olimpique Marseille—Kispest 5:1.

PÁRIS. Franciaország—Jugoszlávia 1:0 (1:0).

RADIO

Mit hallgassunk meg?

Hétfő, december 14.

BUCURESTI. 6.30: Reggeli műsor közvetítése, 13: Időjelzés, vízállásjelentés, sporthírek, 13.15: Gramofonlemez, 14.10: Hírek, 14.30: Gramofonlemez, 15: Hírek, 18: Felolvasás, 18.15: Jonescu-Gaina zenekara, 19: Időszzerű anyag, 19.10: A zene folytatása, 20: Felolvasás, 20.20: Wagner Richard és Strauss Richard-lemez, 20.50: Felolvasás, 21.15: Rádiózenekar Albu hegedűművésszel. Közvetítés az Athenaeumból. A szűnőben hírek, 23: Zene a Splendide-parkból, 23.55: Hírek.

BUDAPEST. 13.05: Cigányzene, 14.20: Időjelzés, 14.30: Rendőrszenekar, 17.15: Diákféltő, 17.45: Hírek, 18: Hanglemez, 18.50: Előadás, 19.20: K. Füzesi Mária zongorázik, 20: Előadás, 20.20: Vargha Imre magyar néptánc énekel, 21.20: Hírek, 21.40: Az Operaház tagjából alakult zenekar, 23: Időjelzés, 23.05: Schmidbauer Lajos orgonahangversenyének közvetítése, 24: Hírek német nyelven, 24.05: Jazz, 1.05: Hírek.

Világatlasz 90. lejeért!

A lipesei Hermann Pfahl könyvkiadó kiadásában megjelent új kiadásban a HANSA WELTATLASZ, mely rendkívüli olcsóságánál fogva minden ember számára könnyen megszerezhető. Tartalmaz 63 teljesen újonnan rajzolt térképet, 50 statisztikai táblázatot diagramokkal együtt, valamint egy ABC-be osztott városmutató táblázatot, mely 100.000 várost ölel fel magában. A kitűnő, tartós nyersvázsonba kötött atlasz 90 lejeért kapható az Ellenzék könyvosztályában, Cluj, P. Unirii. Vidékre utánvétellel is azonnal szállítjuk.

Szép,
olcsó,
hasznos

karácsonyi
ajándékot a
Pitvar
háziipari szövetkezetben vásároljon!
Cluj. Str. N. Iorga 2. az udvarban

Linoleum
Butorszvet
Függönyanyagok
Viaszos vásznak

BOSKOVICS

TESTVÉREK CLUJ, STR.
REGINA MARIA

15.

Felelős szerkesztő: Dr. GROIS LÁSZLÓ, — Kiadótulajdonos: ELLENZEK RT, — Az Ellenzék „Concordia” művezetéseinek nyomán.